

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „РОДЕН ЕЗИК И КУЛТУРА ЗАД ГРАНИЦА“

1. НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОГРАМАТА

Държавната политика по отношение на българите в чужбина е свързана със съхраняване на българското етнокултурно пространство зад граница и на националната, културната и духовната идентичност на българските граждани по света и на българските общности в чужбина.

За реализацията на тази цел е необходимо да се стимулира изучаването на български език и литература, история и география на България от българите зад граница, както и провеждането на дейности, които да съдействат за съхраняване на националното самосъзнание, бит и култура.

Повишаването на ефективността на обучението на българските деца в чужбина е необходимо условие за успешното им интегриране в българската образователна система след завръщането им в България. То е израз на ангажираността на българската държава за съхраняване на българския език и култура сред българските общности, установени трайно или краткосрочно в чужбина, в резултат на което една от националните програми за развитие на средното образование е посветена на стимулиране изучаването на родния език и култура зад граница.

Националната програма (НП) „Роден език и култура зад граница“ включва четири модула:

Модул 1 „Подпомагане на обучението по български език и литература, по история на България и по география на България“

Модул 2 „Обучение на учители от българските неделни училища в чужбина“

Модул 3 „Партньорства“

Модул 4 „Оценяване на езиковите компетентности по български език на учениците от българските неделни училища в чужбина“

• Срок на програмата:

Модул 1 – от 01.07.2021 г. до 30.06.2022 г.

Модул 2 – от 01.08.2021 г. до 31.07.2022 г.

Модул 3 – от 01.08.2021 г. до 31.07.2022 г.

Модул 4 – от 01.07.2021 г. до 30.06.2022 г.

Общ бюджет на програмата – 2 108 000 лв., в т.ч.:

- до 1 736 000 лв. по Модул 1;
- до 228 000 лв. по Модул 2;
- до 57 000 лв. по Модул 3;
- до 30 000 по Модул 4;
- до 40 000 лв. за мониторинг по програмата и методическа подкрепа;
- до 17 000 лв. за дейности по публичност и информиране.

2. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

2.1. Обща цел

Подпомагане на обучението по български език и литература, история и цивилизация и география и икономика в частта им, относяща се до историята и географията на България, организирано в чужбина за децата от предучилищна възраст и за учениците от I до XII клас.

2.2. Конкретни (специфични) цели

- Подобряване на условията за осъществяване на ефективни образователно-възпитателни дейности, съдействащи за укрепване на българската духовност, за съхраняване на националното самосъзнание, бит и култура;
- Създаване на условия за популяризиране на българския език и културно-историческото наследство по света;
- Създаване на предпоставки за успешно продължаване образованието и обучението в училища в Република България при завръщане в родината;
- Подпомагане кадрово осигуряване на неделните училища с педагогически специалисти, умеещи да организират учебния процес съобразно спецификата на работа в чуждоезикова среда и потребностите на децата и учениците и популяризиране на успешни модели и практики;
- Обмен на училищни практики и обогатяване на знанията по български език, история и география на България на учениците от българските неделни училища, чрез запознаване на място с исторически, природни, културни забележителности и българската образователна система.
- Извършване на оценка на езиковите компетентности по български език на учениците от българските неделни училища в чужбина и анализ на резултатите.

3. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

3.1. По Модул 1

3.1.1. Усвояване на книжовния български език от деца и ученици, живеещи извън територията на Република България.

3.1.2. Запознаване на деца и ученици от български произход, живеещи зад граница, с историята и географията на България, с българските обичаи и фолклор и съхраняване на националното самосъзнание, култура и традиции.

3.1.3. Създаване на условия за стопанисване на къщата на Христо Ботев в с. Задунаевка, Украйна във връзка с Решение № 941 на Министерския съвет от 2020 г. и с цел популяризиране на делото и връзката му с бесарабските българи.

3.1.4. Придобиване от децата и учениците на знания, умения и компетентности, които да им позволяват бързо адаптиране в образователната система, при завръщане в България.

3.2. По Модул 2

3.2.1. Създадени условия за мотивиране, насърчаване и подкрепа на професионалното усъвършенстване на педагогическите специалисти.

3.2.2. Формирани умения за използване на обучителни материали, свързани с подготовката за сертифицирането на знанията по български език, придобити знания за граматичния минимум за владене на български език (нива A1 – C2 по Общата европейска езикова рамка).

3.2.3. Практическа приложимост на постигнатите резултати от обучениета при прилагане на адаптиралите учебни програми за обучението, организирано в чужбина.

3.3. По Модул 3

3.3.1. Подобрени образователни резултати чрез обмен на училищни практики и ефективни образователни подходи.

3.3.2. Създаване на ефективни партньорства между училища на територията на Република България и българските неделни училища в чужбина.

3.3.3. Запознаване на педагогическите специалисти и учениците от българските неделни училища с българската образователна система и употребата на български език в българска езикова среда.

3.4. По Модул 4

3.4.1. Установяване на езиковите компетентности по български език съобразно утвърдените учебни програми по български език и литература за обучението, организирано в чужбина.

3.4.2. Анализ на резултатите за предприемане на мерки и дейности за преодоляване на констатираните дефицити.

4. МОДУЛ 1 „ПОДПОМАГАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА, ПО ИСТОРИЯ НА БЪЛГАРИЯ И ПО ГЕОГРАФИЯ НА БЪЛГАРИЯ“

4.1. ОБХВАТ – деца, ученици и кандидат-студенти, живеещи в чужбина, които са обхванати в обучение по български език, по история и география на България и в допълнителни училищни дейности.

4.2. БЕНЕФИЦИЕНТИ

4.2.1. Организации на българи, живеещи извън Република България, регистрирани съгласно законодателството на съответната държава за извършване на образователно-културна дейност – за дейностите по т. 4.3.1., т. 4.3.2. и т. 4.3.3.

4.2.2. Задгранични представителства на Република България в чужбина – за дейностите по т. 4.3.1., т. 4.3.2. и т. 4.3.3.

4.2.3. Български православни църковни общини в чужбина – за дейностите по т. 4.3.1., т. 4.3.2. и т. 4.3.3.

4.2.4. Българските държавни училища в чужбина – за дейности по т. 4.3.1. и т. 4.3.3.

4.2.5. Организации, регистрирани в България, които имат сключено споразумение/договор с Министерството на образованието и науката (МОН) за дейностите по т. 4.3.4.

4.2.6. Организация на българите, регистрирана в Украйна, която има сключено споразумение с Министерството на образованието и науката за дейностите по т. 4.3.5.

Организираното обучение по български език и литература, история и цивилизации и география и икономика в частта им, относяща се до историята и географията на България, от бенефициентите по т. 4.2.1, т. 4.2.2. и т. 4.2.3 е българско неделно училище в чужбина (БНУ).

Бенефициентите по т. 4.2.1., т. 4.2.2., т. 4.2.3. и т. 4.2.4. кандидатстват с проекти чрез електронната система на Министерството на образованието и науката.

Бенефициентите може да кандидатстват за една, няколко или за всички допустими дейности.

4.3. ДЕЙНОСТИ

4.3.1. Подобряване на учебната среда и създаване на подходящи условия за обучение на децата и учениците по български език и литература, история и цивилизация и география и икономика в частта им, отнасяща се до историята и географията на България, чрез:

4.3.1.1. Осигуряване на учебници и учебни помагала (по български език и литература, история и цивилизации, география и икономика), книги от български автори, подпомагащи обучението, в т.ч. и за подготвителна група, дидактически материали, в т.ч. аудио-визуални продукти и художествена литература (съгласно учебните програми по български език и литература).

4.3.1.2. Транспортиране на учебници и учебни помагала, закупени от България.

4.3.1.3. Наем на помещения, необходими за провеждане на обучението.

4.3.2. Подобряване качеството на обучението:

4.3.2.1. Провеждане на обучението по български език и литература и по история и цивилизации и география и икономика в частта им, отнасяща се до историята на България и географията на България, съгласно учебни програми за обучението, организирано в чужбина, както следва:

Български език и литература

- I, II, III и IV клас – от 108 до 120 часа годишно за всеки клас;
- V, VI и VII клас – от 102 до 120 часа годишно за всеки клас;
- VIII, IX, X, XI и XII клас – от 72 до 90 учебни часа годишно за всеки клас;

История и цивилизации

- V, VI и VII клас – общо 102 учебни часа за трите класа;
- VIII, IX, X, XI и XII клас – общо 102 за петте класа.

География и икономика

- V, VI и VII клас – общо от 81 до 102 учебни часа за трите класа;
- VIII, IX, X, XI и XII клас – общо 90 учебни часа за петте класа.

4.3.2.2. Подготовка на деца от подготвителна група (4 – 7-годишни) по образователно направление „Български език и литература“ – до 4 педагогически ситуации седмично с продължителност от 20 до 30 минути (до 124 педагогически ситуации годишно).

4.3.2.3. Подготовка на кандидат-студенти за продължаване на образоването във висши училища по:

- български език и литература – до 100 учебни часа годишно;

- история и цивилизация (в частта, относяща се до история на България) – до 80 учебни часа годишно;
- география и икономика (в частта, относяща се до география на България) – до 80 учебни часа годишно.

4.3.2.4. Провеждане в държави с исторически български общности на курсове по български език в населени места, намиращи се в труднодостъпни райони, където по обективни причини не е възможно да се осъществи обучение през цялата учебна година, както следва:

- от I до XII клас включително – 80 часа годишно.

4.3.3. Съхраняване на националната, културната и духовната идентичност на българските граждани по света, опазване на етнокултурната самобитност на българите и българските общности в чужбина чрез:

4.3.3.1. Организиране на допълнителни училищни дейности в областта на родинознанието (роден край, български исторически факти и личности, български исторически и природни забележителности, човекът и обществото, знания за християнството), културата, фолклора, традициите на българите, на танцови, вокални и театрални състави, школи и др. с общ годишен хорариум до 100 учебни часа.

4.3.3.2. Осигуряване на фолклорни костюми и народни музикални инструменти.

4.3.3.3. Транспортиране на фолклорни костюми и народни музикални инструменти, закупени от България.

Бенефициент може да кандидатства само за дейност по т. 4.3.2. – провеждане на обучение по история и цивилизации и по география и икономика в частта им, относяща се до историята и географията на България, и/или за дейност по т. 4.3.3., свързана със съхраняване на националното самосъзнание, култура и традиции. В тези случаи представя декларация, че децата/учениците, включени в обучението и/или в допълнителните училищни дейности, се обучават по български език в местно училище.

4.3.4. Организиране и провеждане в български неделни училища в чужбина на срещи, дискусии, семинари и кинолектории от бенефициенти по т. 4.2.5. с цел възпитание в родолюбие и запознаване с българските културни традиции.

4.3.5. Стопанисване, поддръжка на къщата на Христо Ботев в с. Задунаевка, Украйна от бенефициент по т. 4.2.6 и популяризиране на делото на поета и връзката му с бесарабските българи.

4.4. ПРИНЦИПИ НА ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ 4.3.1, 4.3.2. 4.3.3.

Не се допуска финансиране на бенефициенти, включени в Списъка на българските неделни училища в чужбина по Постановление № 90 на Министерския съвет от 29 май 2018 година за българските неделни училища в чужбина.

При невъзможност да бъдат финансиирани всички дейности по одобрените проекти приоритетно се финансират дейностите по т. 4.3.1., т. 4.3.2.

При необходимост Междуведомствената комисия, определена със заповед на министъра на образованието и науката, която разглежда и оценява проектите, може да прави корекции на заложените в проектите суми в съответствие с посочените изисквания в националната програма.

Средствата по одобрените проекти се превеждат на бенефициентите по банков път, след като изпратят финансовата идентификация на банковата сметка на посочените в електронната страница на МОН електронни адреси.

Отчитането на предоставените средства, както и условията, при които се допуска прехвърляне на средства от една дейност към друга, се регламентират в Правилата за отчитане на дейността и на средствата, предоставени за учебната 2021/2022 година по НП „Роден език и култура зад граница“, одобрени със заповед от министъра на образованието и науката.

Невъзстановените от бенефициентите суми (от неизразходвани средства и/или непризнати от Междуведомствената комисията разходи) по проекти от Националната програма „Роден език и култура зад граница“ от минали години се прихващат от плащанията по одобрените проекти на бенефициентите за 2021 година.

Бенефициенти, които не кандидатстват с проект за учебната 2021/2022 година, са длъжни да възстановят неизразходваните средства и/или непризнатите разходи по проекта.

Максималната стойност на един проект е 40 000 лв., но не повече от 1 500 лв. за наем на помещение и не повече от 250 лева на:

- дете/ученик;
- кандидат-студент.

Размерът на лекторския час е до 30 лева (осигурителните вноски върху възнагражденията са за сметка на бенефициента и лицата).

Финансирането на одобрените проекти се извършва на два етапа:

- авансово плащане в размер 70% от одобрените проектни суми в срок до три месеца от одобряването на проекта.

- окончателно разплащане в размер на 30% от одобрените проектни суми в срок до 30.11.2021 г. след представяне в МОН на информация за настъпили промени в декларираните обстоятелства при кандидатстването на бенефициента по програмата.

4.5. ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРОЕКТИТЕ ПО ДЕЙНОСТИ 4.3.1, 4.3.2, 4.3.3

Не се допускат до оценяване проекти, които са постъпили в МОН след определения краен срок за подаване на проектните предложения и към които не са приложени изисквани документи за кандидатстване.

Разглеждането и оценяването на проектите се извършват от Междудомствена комисия по въпросите на БНУ в чужбина, определена със заповед на министъра на образованието и науката, с участието на представители на Министерството на образованието и науката, Министерството на външните работи, Министерството на културата и Държавната агенция за българите в чужбина (Междудомствена комисия) до 30 работни дни след крайния срок за подаване на проектите.

Междудомствената комисия събира и обобщава информация за населени места и за административно-териториални единици в населени места, в които е осигурен достъп до обучение по български език и литература, история и география на България, подпомагано от МОН. Информацията се съгласува с ръководителите на задграничните представителства и се представя на министъра на образованието и науката.

Може да не бъде финансиран проект, в който е предвидено дейностите да се изпълняват в населени места, административно-териториални единици в населени места и райони, в които осъществява дейност друго българско неделно училище, финансирано от МОН.

Информацията за одобрените проекти се публикува на електронната страница на МОН.

4.5.1. Критерии за оценка:

- Съответствие на проекта с целите на програмата.
- Целесъобразно и ефективно разпределение на средствата.
- Прилагане на принципа на споделената отговорност в цялостната дейност на бенефициента (налични ресурси, подкрепящи организации и институции).

4.5.2. Процедура

След одобряване на програмата МОН публикува на електронната си страница условията за кандидатстване, информация за лицата за контакт и реда за представяне на документите.

Съобразно дейностите, за които кандидатства, бенефициентът представя следните документи:

4.5.2.1. Документ за регистрация на бенефициента в официален превод на български език – за бенефициентите по т. 4.2.1. и по 4.2.3.

4.5.2.2. Списък на учителите, които ще провеждат обучението, и на ръководителите на допълнителни училищни дейности с приложени към него документи за завършено образование по съответна специалност. Списъкът следва да съдържа информация за учебните предмети, по които ще преподава учителят, и за допълнителните училищни дейности, които ще организира и провежда съответният ръководител.

4.5.2.3. Списъци на децата/учениците/кандидат-студентите, включени в обучение по 4.3.2.1. и в допълнителни училищни дейности по т. 4.3.3.1. с пълните им имена по класове/групи и с година на раждане.

4.5.2.4. Декларация от бенефициента, че е осигурена материална база за провеждане на обучението (свободен текст).

4.5.2.5. Годишно тематично разпределение на учебното съдържание за кандидат-студентските курсове по български език и литература, по история и цивилизации и география и икономика в частта им, относяща се до историята и географията на България.

4.5.2.6. Финансова идентификация на банковата сметка, подписана и подпечатана от обслужващата банка, съдържаща името на бенефициента, изписано на латиница, името на банката, изписано на латиница, SWIFT кода на банката или друг идентификационен номер за банките извън SWIFT системата, IBAN или номера на сметката на бенефициента.

4.5.2.7. Писмо от представителя на задграничното представителство на Република България за удостоверяване на обстоятелството, че бенефициентът може да осъществява дейностите, за които кандидатства в съответната държава.

4.5.2.8. Декларация от бенефициента, в случай че кандидатства само за дейност по т. 4.3.2. в частта обучение по история на България и география на България и/или за дейност по т. 4.3.3., че децата/учениците, включени в обучението по история и цивилизации и география и икономика в частта им, относяща се до историята и географията на България, или в допълнителните училищни дейности, се обучават по български език в местно училище (свободен текст).

Всички необходими документи се предоставят на български език. В случай че оригиналът е на друг език, той се придрожава с неофициален превод на български език, заверен от бенефициента, с изключение на документа за регистрация на бенефициента, който се представя в официален превод.

Проектите се подават в МОН чрез електронна система в срок от 04 май до 04 юни 2021 г.

Бенефициентите в срок до 15.10.2021 г. чрез електронната система представят актуална информация за изпълнението на проекта.

Отчет за изпълнението на проекта се представя в МОН чрез електронната система до 31.07.2022 г. Отчетът за изпълнението на проекта трябва да съдържа финансова част и съдържателна част (описание на извършените дейности по проекта).

4.6. СПЕЦИФИКИ ПРИ РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОЕКТИТЕ ПО ДЕЙНОСТИ

4.3.1, 4.3.2 и 4.3.3.

Обучението, допълнителните училищни дейности, свързани със съхраняване на националното самосъзнание, култура и традиции, и кандидатстудентските курсове се организират и провеждат за най-малко:

- 10 деца и ученици общо по дейности 4.3.2.1. и 4.3.2.2.
- 8 кандидат-студенти по дейност 4.3.2.3.
- 8 ученици по дейност 4.3.2.4.
- 8 деца/ученици по дейност 4.3.3.

На учениците, завършили обучение по български език и литература, по история и цивилизации и по география и икономика в частта им, относяща се до историята и географията на България, се издава удостоверение за проведено обучение, подписано от учителя и ръководителя на организацията/институцията.

За дейностите по програмата бенефициентите водят и съхраняват следната задължителна документация:

- книга за взетите учебни часове и допълнителни училищни дейности, свързани със съхраняване на националното самосъзнание, култура и традиции със следните реквизити: имена на децата/учениците, дата, час (време на провеждане на урока или занятието), клас, учебен предмет, тема на урока/занятието, име на учителя/ръководителя, подпис на учителя/ръководителя; в книгата се отразяват отсъствията на децата/учениците от учебните часове и/или от допълнителните училищни дейности;

- декларации от родителите на децата/учениците, че са съгласни децата им да участват в учебни и/или в допълнителни училищни дейности, свързани със съхраняване на националното самосъзнание, култура и традиции, осъществяващи се от съответната организация/институция;

- регистрационна книга за издадените удостоверения за проведено обучение със следните реквизити: № по ред, регистрационен №, дата на издаване, име на ученика, дата раждане, място на раждане, завършено обучение по ... за ... клас, подпис на родителя.

Срокът за съхраняване на документацията е не по-малко от 5 години.

Когато поради извънредни обстоятелства е преустановено обучението и допълнителните училищни дейностите, същите се осъществяват, доколкото и ако е възможно, от разстояние в електронна среда чрез използване на средствата на информационните и комуникационните технологии. Обучението от разстояние в електронна среда включва дистанционни учебни часове, самоподготовка, текуша обратна връзка за резултатите от обучението и оценяване.

Максималното финансиране за дейности 4.3.1., 4.3.2. и 4.3.3 е 1 664 000 лв.

4.7. ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТТА ПО Т. 4.3.4. се предоставя след сключване на споразумение/договор между МОН и бенефициента. Със споразумението/договора се определят редът и условията за получаване, разходване и отчитане на средствата.

Максималното финансиране за дейността по т. 4.3.4. е 40 000 лв.

4.8. ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТТА ПО Т. 4.3.5. се предоставя след сключване на споразумение между МОН и бенефициента. Със споразумението се определят редът и условията за получаване, разходване и отчитане на средствата.

Максималното финансиране за дейността по т. 4.3.5. е 32 000 лв.

5. МОДУЛ 2 „ОБУЧЕНИЕ НА УЧИТЕЛИТЕ ОТ БЪЛГАРСКИТЕ НЕДЕЛНИ УЧИЛИЩА В ЧУЖБИНА“

5.1. ОБХВАТ

Педагогически специалисти от български неделни училища в чужбина, финансово подпомагани от МОН.

5.2. БЕНЕФИЦИЕНТИ

Държавни висши училища в Република България, които имат програмна акредитация по професионално направление от област на висше образование „Педагогически науки“ или по професионално направление, съответстващо на учебен предмет от училищната подготовка, съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления и имат сключени споразумения с МОН за провеждане на обучениета.

5.3. ДЕЙНОСТИ

5.3.1. Обучения за повишаване на квалификацията за преподаване на български език в чуждоезикова среда и за сертифициране на нивото на владеене на български език по Общата европейска езикова рамка.

Провеждат се в две учебни сесии, всяка с продължителност 16 академични часа:

Учебна сесия 1 „Преподаване на български език в чуждоезикова среда“

Учебна сесия 2 „Сертифициране на нивото на владеене на български език по Общата европейска езикова рамка“

В обучението може да се включат до 185 педагогически специалисти, които преподават български език и литература от I до XII клас в българско неделно училище в чужбина.

Максималното финансиране за дейността е 148 000 лв.

5.3.2. Обучения за придобиване на умения за дизайн и провеждане на електронно обучение и създаване на електронно учебно съдържание.

Провеждат се в две учебни сесии, всяка с продължителност 16 академични часа:

Учебна сесия 1 „Дизайн на електронно обучение – педагогически аспекти“

Учебна сесия 2 „Дизайн на електронно обучение – технологични аспекти“

В обучението може да се включат до 100 педагогически специалисти, които преподават в българско неделно училище в чужбина.

Максималното финансиране за дейността е 80 000 лв.

5.4. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЯТА

Държавните висши училища по т. 5.2., които имат склучени споразумения с МОН, определят реда и условията за подбор на участниците, организират и провеждат обучението. Списъкът на лицата, включени в обучението, се съгласува с МОН.

Обучението са с продължителност 32 академични часа и се провеждат в две учебни сесии, всяка с продължителност 16 академични часа, от които не по-малко от 8 академични часа са присъствени, включително и при синхронно обучение от разстояние в електронна среда. След успешно завършване се издава удостоверение за допълнително обучение за присъден един квалификационен кредит за всяка учебна сесия съгласно Наредбата за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Допуска се провеждане на учебна сесия без присъствени часове, включително в електронна среда като несинхронно обучение, за което не се издава удостоверение за допълнително обучение за присъден квалификационен кредит.

5.5. ПРИНЦИПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

5.5.1. Средства за един участник в обучение са до 400 лв. за всяка учебна сесия.

Педагогически специалист от БНУ в чужбина може да се включи в едно обучение по т. 5.3.1. и/или в едно обучение по т. 5.3.2.

5.5.2. Допустими разходи за обучението са:

- разходи за възнаграждения на лица, пряко ангажирани с организирането и провеждането на обучениета, както и дължимите осигурителни плащания за сметка на работодателя;
- разходи за храна и нощувки на участници в обучения в присъствена форма;
- разходи за материали и консумативи, необходими за провеждане на обучениета;
- разходи за външни услуги – в т.ч. наем на зали, помещения и техническо оборудване за провеждане на обучениета.

5.5.3. Редът и условията за заявяване и отчитане на предоставените средства се регламентират в Правилата за отчитане на дейността и на средствата, предоставени за учебната 2021/2022 година по НП „Роден език и култура зад граница“ и в споразуменията на висшите училища с МОН.

5.6. ПРОЦЕДУРА

Министерството на образованието и науката сключва споразумения за сътрудничество с бенефициентите по т. 5.2.

Министерството на образованието и науката предоставя на българските неделни училища в чужбина информация за държавните висши училища, които имат сключени споразумения с МОН за провеждане на обучениета – тема на обучениета, планиран период на провеждане, координати за подаване на заявлениия за включване в конкретно обучение.

Заявленятията за включване на педагогически специалист в обучение се подават до държавното висше училище по т. 5.2. от представляващия организацията, към която функционира българското неделно училище в чужбина.

Държавните висши училища по т. 5.2. съгласуват списъците на одобрените педагогически специалисти за включване в обучениета с МОН.

6. МОДУЛ 3 „ПАРТНЬОРСТВА“

6.1. ОБХВАТ

Ученици и учители от български неделни училища в Република Албания, Република Гърция, Република Румъния, Република Северна Македония, Република Сърбия, Република Турция и Република Хърватска и от партниращи им училища на територията на Република България.

6.2. БЕНЕФИЦИЕНТИ

6.2.1. Български неделни училища в чужбина, финансиирани от МОН в Република Албания, Република Гърция, Република Румъния, Република Северна Македония, Република Сърбия, Република Турция и Република Хърватска.

6.2.2. Училища на територията на Република България.

6.3. ДЕЙНОСТИ ПО МОДУЛ 3

6.3.1. Обмен на училищни практики и мобилност на ученици от училища по т. 6.2.1. и т. 6.2.2. чрез:

- посещения на училища в България;
- организиране и провеждане на съвместно мероприятие/мероприятия;
- посещение на исторически, културни и/или природни забележителности на територията на областта, където функционира училището в България.

Максималното финансиране за дейността е 55 000 лв.

6.3.2. Организиране и провеждане на срещи с български дейци на образованието и културата и други дейности по преценка на МОН и партньорите, свързани с изпълнение на целите на Модул 3.

Максималното финансиране за дейността е 2 000 лв.

6.4. ПРИНЦИПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

6.4.1. Финансирането за изпълнението на одобрено проектно предложение се осъществява чрез финансов норматив в размер на 5000 лв., както следва:

- 4000 лв. за БНУ в чужбина;
- 1000 лв. за училище на територията на Република България.

6.4.2. Допустими разходи за финансиране:

- Престой и посещение в Република България на 3 учители и 10 ученици от БНУ, финансирано от МОН. Средствата могат да се разходват за дневни разходи за 4 дни; разходи за 3 нощувки.

- Участие на 3 учители и 10 ученици от училище на територията на Република България в дейностите по т. 6.3.1. Средствата могат да се разходват за дневни разходи за трима учители, вътрешен транспорт на територията на областта, в която се намира училището, материали и консумативи за организиране и провеждане на съвместни мероприятия и такси за вход за посещения на културни, исторически и природни забележителности, музеи, галерии, постановки на територията на областта, в която се намира училището.

6.4.3. Финансово се подпомагат само дейности на територията на Република България. Не се финансират пътните разходи до Република България и обратно на ученици и учители от БНУ в чужбина.

6.4.4. Редът за предоставяне на средствата за одобрените проекти и за отчитане се регламентира в Правилата за отчитане на дейността и на средствата, предоставени за учебната 2021/2022 година по НП „Роден език и култура зад граница“, одобрени със

заповед от министъра на образованието и науката. Средствата на българските неделни училища в чужбина се превеждат по банков път, в срок до 15.11.2021 г., след представяне на финансова идентификация.

Дните, през които се осъществява мобилност по Модул 3, не са част от дните, определени от чл. 15а, ал. 1 на Наредба № 10/2016 г. за организация на дейностите в училищното образование.

6.5. ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРОЕКТИТЕ:

Постъпилите проектни предложения се разглеждат и оценяват от Междуведомствената комисия. Списъкът на одобрените проектни предложения се публикува на електронната страница на МОН.

6.5.1. Критерии за оценка:

- съответствие на проекта с целите на програмата и модула.
- допустимост, целесъобразност и ефективност на разпределение на средствата.
- прилагане на принципа на споделената отговорност в цялостната дейност на бенефициента и партньорите (налични ресурси, подкрепящи организации, институции и др.).
- перспективи за бъдещото развитие на партньорството (устойчивост на резултатите от проекта).

6.5.2. Процедура по кандидатстване:

Кандидатстването се осъществява на два етапа:

Българското неделно училище в чужбина в партньорство с училище на територията на Република България кандидатства с проект в МОН. Проектното предложение се подава от българското неделно училище в чужбина. БНУ в чужбина има възможност да избира партньор от онлайн регистъра на институциите в училищното и предучилищно образование. Онлайн регистърът е достъпен на сайта на МОН в рубриката „Регистри“.

Бенефициентите описват подробно в проекта дейностите, за които искат финансиране във формуляр по образец.

- Етап 1 – от 04 май до 04 юни 2021 г. Бенефициентите по т. 6.2.1. подават формуляр за кандидатстване и предварително споразумение за партньорство.
- Етап 2 – до 15.10.2021 г. – одобрените кандидати сключват споразумение за партньорство, което изпращат в МОН.

Формулярите за кандидатстване, изискуемите документи, информация за лицата за контакт и всяка друга информация, касаеща изпълнението на модула се публикуват на електронната страница на МОН.

7. МОДУЛ 4 „ОЦЕНЯВАНЕ НА ЕЗИКОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ БЪЛГАРСКИТЕ НЕДЕЛНИ УЧИЛИЩА В ЧУЖБИНА“

7.1. ОБХВАТ

Ученици от I до IX клас от български неделни училища в чужбина

7.2. БЕНЕФИЦИЕНТИ

Държавни висши училища и други институции/организации, които имат сключено споразумение/договор с Министерството на образованието и науката.

7.3. ДЕЙНОСТИ

7.3.1. Създаване на електронна база данни с тестови задачи за установяване на езиковите компетентности по български език на ученици от българските неделни училища в чужбина, съобразно одобрените от министъра на образованието и науката учебни програми.

Максималното финансиране за дейността е 11 000 лв.

7.3.2. Актуализиране на апробирана през учебната 2020/2021 година банка от тестови задачи за установяване на степента на овладяването на знания по български език като втори от ученици от I до VII клас в българските неделни училища в чужбина.

Максималното финансиране за дейността е 2 000 лв.

7.3.3. Експертна оценка на тестовите задачи.

Максималното финансиране за дейността е 2 000 лв.

7.3.4. Администриране на провеждането на оценяването в електронна среда и обработка на данните.

Максималното финансиране за дейността е 5 000 лв.

7.3.5. Анализ на резултатите от оценяването, на постиженията и на дефицитите, за които следва да се планират мерки и дейности за преодоляването им.

Максималното финансиране за дейността е 10 000 лв.

Министерството на образованието и науката сключва споразумения/договори с бенефициенти по т. 7.2., с които се определят:

- редът и условията за заявяване и отчитане на предоставените средства по Модул 4 на НП „Роден език и култура зад граница“;

- общ брой на тестовите задачи и избирами отговори по класове, спецификация и технически изисквания, позволяващи администриране в електронен формат с цел провеждане на електронно-базирано оценяване;

- срок за извършване на анализа и оценката на резултатите от проведеното оценяване.

8. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ

8.1. МОДУЛ 1

- 100 бенефициенти, участвали с проекти/подадени проектни предложения;
- 10 000 деца, ученици и кандидат-студенти, участвали в обучението по български език и литература, по история и цивилизации и по география и икономика;
- 3000 деца и ученици, участвали в допълнителни училищни дейности, свързани със съхраняване на националното самосъзнание, култура и традиции.
- организирани събития – срещи, дискусии, семинари, кинолектории в 6 БНУ в чужбина.
- 20 БНУ в Украйна, посетили къщата на Христо Ботев в с. Задунаевка и/или провели тематични събития.

8.2. МОДУЛ 2

- 210 учители, включени в обучението.

8.3. МОДУЛ 3

- 11 финансиирани проекта.
- 275 ученици и учители, участвали в партньорски дейности.

8.4. МОДУЛ 4

- 16 000 ученици от неделни училища, положили тест за оценяване на знанията.

9. МОНИТОРИНГ

9.1. МОН извършва мониторинг и контрол по изпълнението на финансовата, съдържателната и организационната част на проектите на бенефициентите и на изпълнението на сключените споразумения/договори, по законосъобразното и целесъобразното разходване на средствата.

9.2. Задграничните представителства на Република България в чужбина може да извършват мониторинг на дейностите по Модул 1 за:

- установяване на наличието на дейности по проекта;
- състоянието на материалната база, в която се провеждат обучението и допълнителните училищни дейности;

- броя на децата и учениците, които участват в образователния процес и в допълнителните училищни дейности.

Задграничните представителства информират МОН за резултатите от извършения мониторинг.

9.3. При констатирана липса на дейност, финансирана от МОН, бенефициентът възстановява цялата получена сума или част от нея.

10. ДЕМАРКАЦИЯ

Средствата по националната програма не може да се използват за дейности, финансиирани от фондовете на Европейския съюз, друго национално финансиране, както и други донорски програми.

ПРОЕКТ!